

Aktuální trendy v řízení mateřské školy

PhDr. Václav Trojan, Ph.D.

Centrum školského managementu

Pedagogická fakulta UK v Praze

Úvodní brainstorming

Co očekáváte od tohoto semináře?

Na co bychom neměli zapomenout?

Jak nejlépe využít čas, který máme k dispozici?

Plánovaný obsah

- Ředitel(ka) (nejen) mateřské školy a odpovídající role, specifika práce
- Pohled na vzdělávání v širších souvislostech
- Postavení školy v současnosti, trendy vývoje
- Kariérový systém – obavy a očekávání

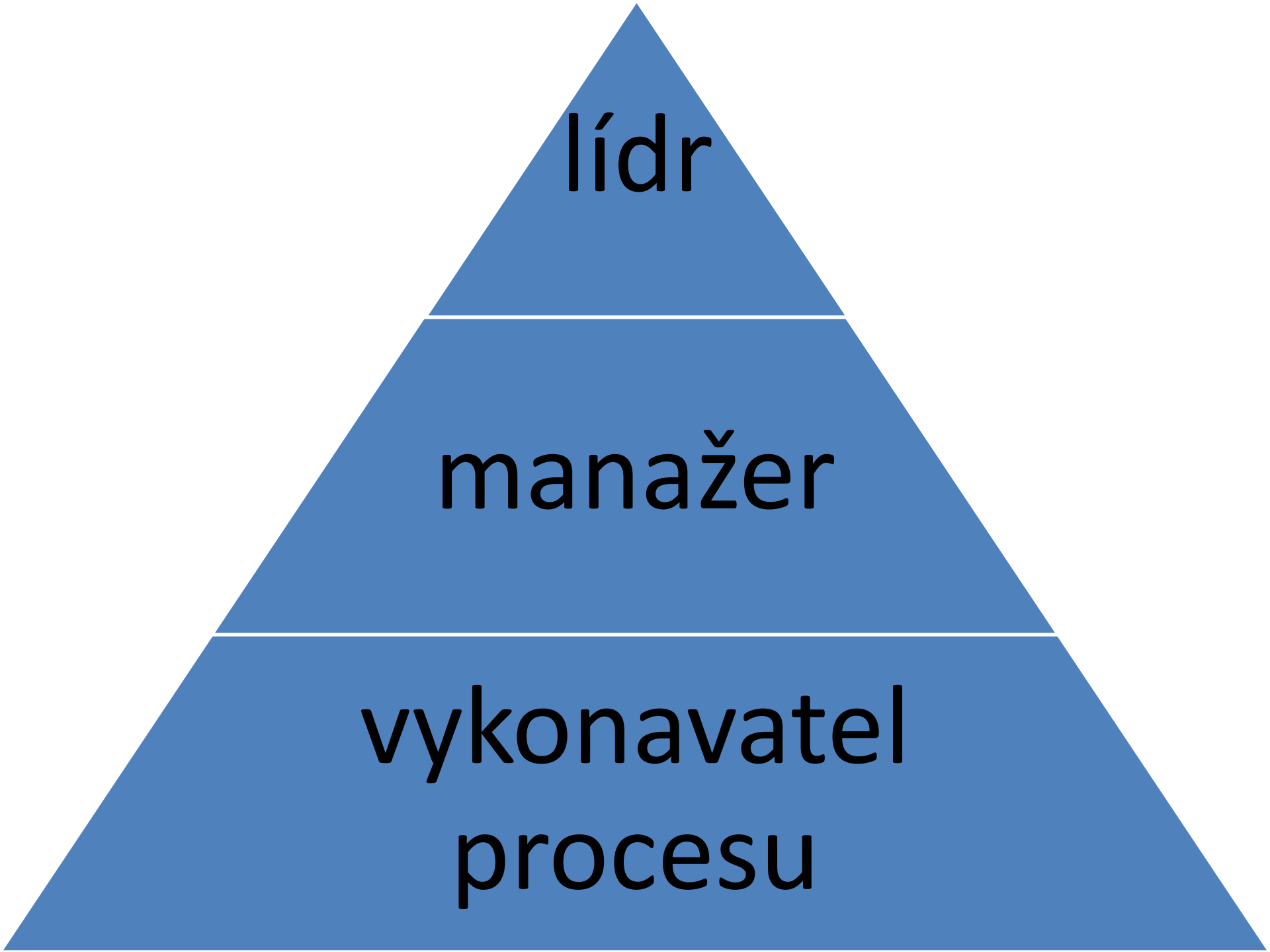
Východiska

- kvalita učitelů je nejdůležitějším faktorem ovlivňujícím kvalitu školního vzdělávání a výsledky žáků (Darling-Hammond, 2000; Hanusek, Kain & Rivkin, 2005).
- úroveň vedení školy je jedním z nejdůležitějších činitelů ovlivňujících učení žáků a tím i celkovou kvalitu a efektivitu školy (Abari-Ibolya, Baráth 2010; Leithwood 2001, 2006; Mulford 2003; Robinson et al. 2009; Waters et al. 2003., Trojan 2014)
- existuje jednoznačná souvislost mezi profesním vývojem obou zmíněných skupin

Stávající role ředitele

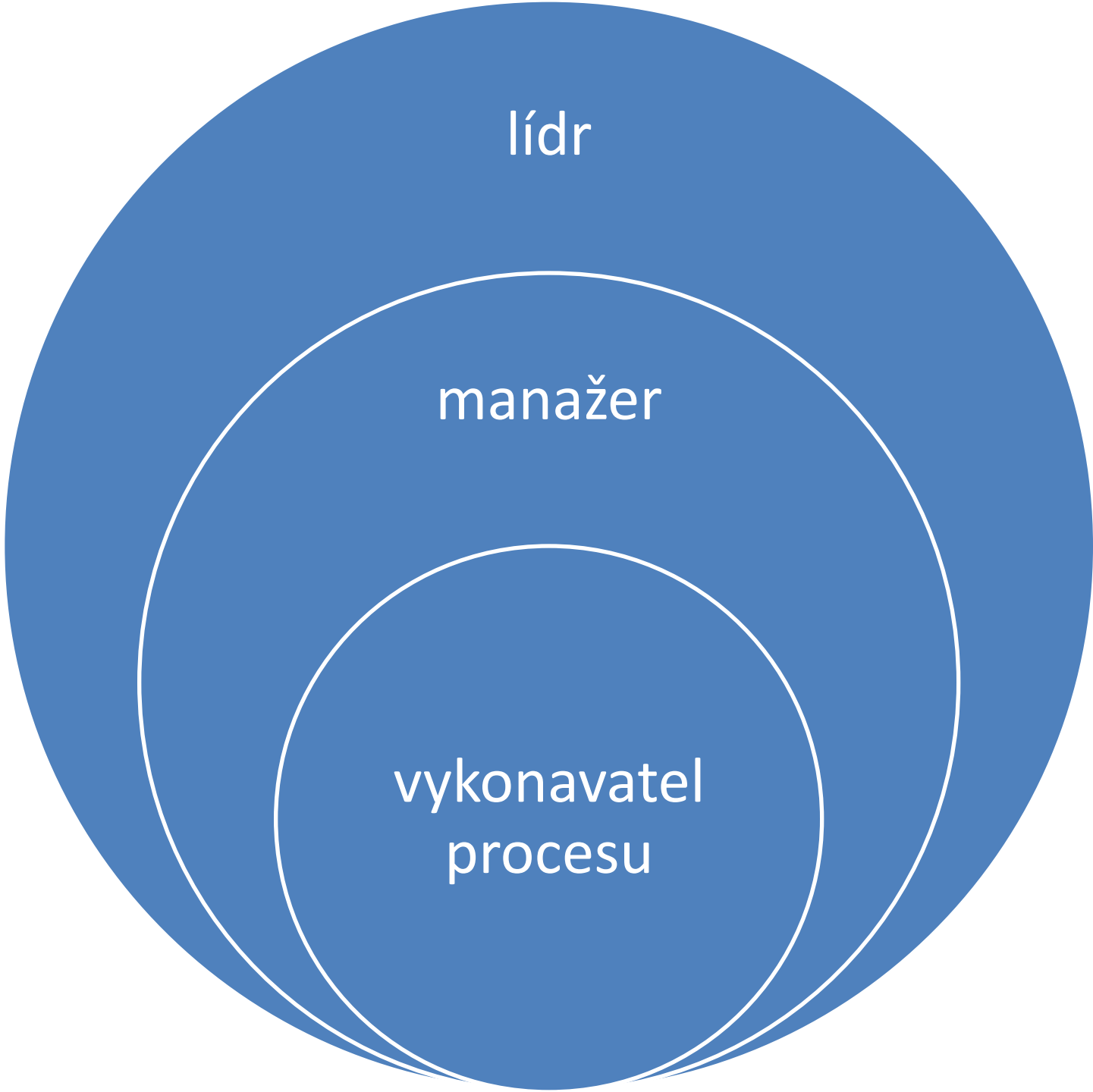
- Lídr
- Manažer
- Vykonavatel procesu

lídr

manažer

vykonavatel
procesu

lídr

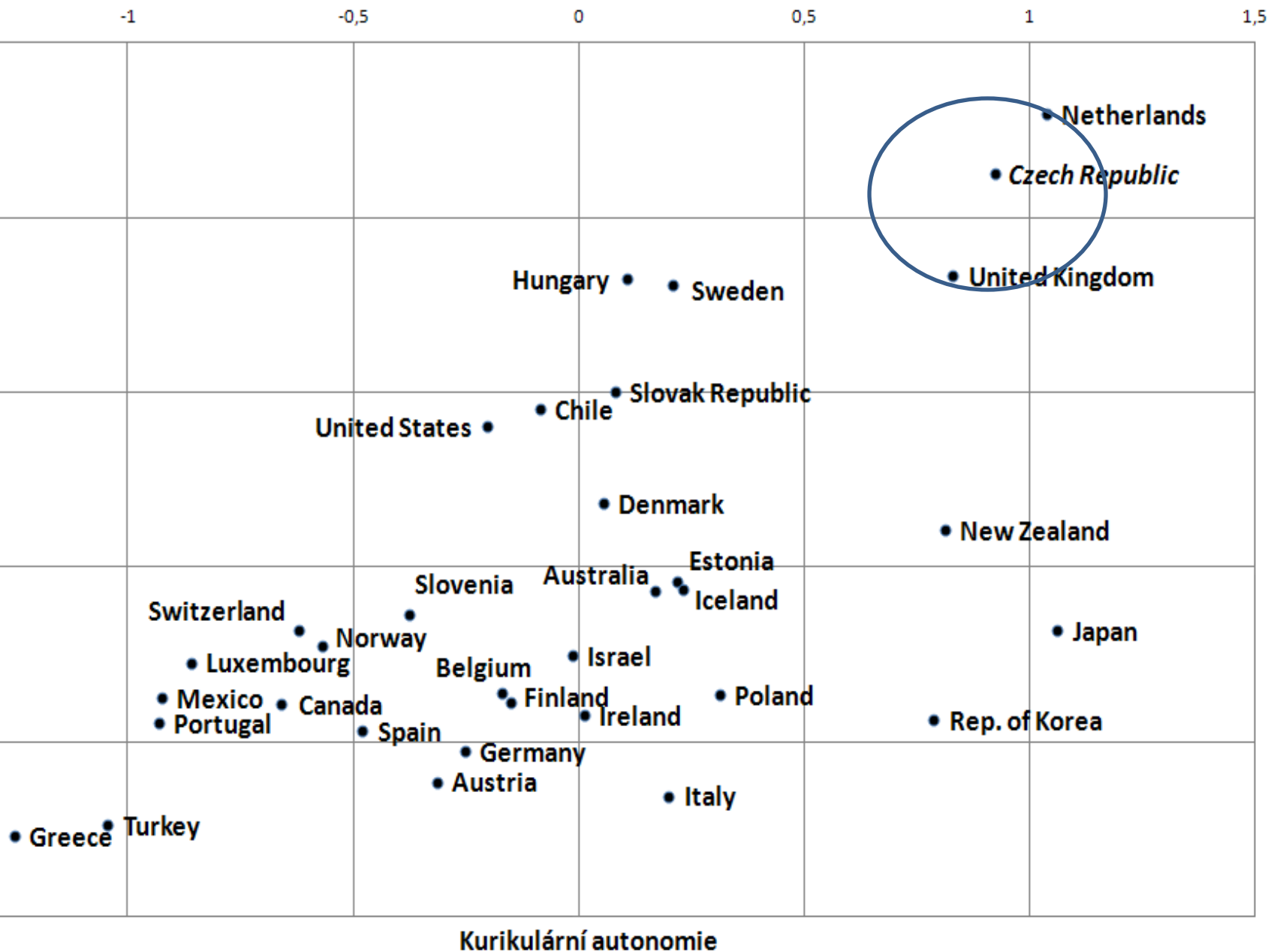
manažer

vykonavatel
procesu

Autonomie škol dle šetření PISA 2009

Autonomie využívání zdrojů

1,5
1
0,5
0
-0,5
-1

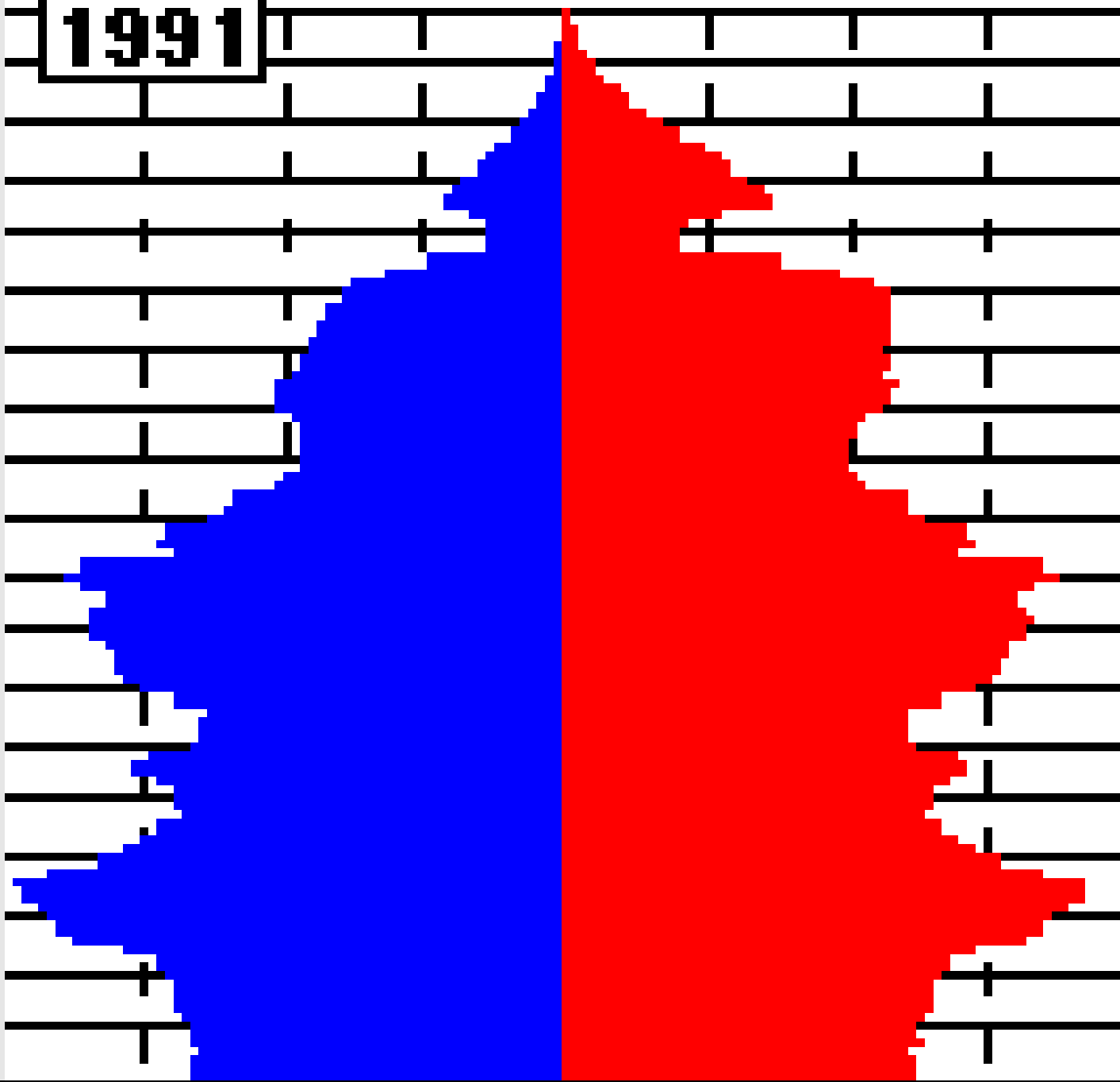
Kurikulární autonomie

Determinační faktory vzdělávání

- Historie, tradice
- Populační křivka
- Spokojenost společnosti se vzděláváním
- Silná orientace na dosahování vysokého stupně vzdělání
- (Ne) spravedlivost ve vzdělávání
- Černé labutě

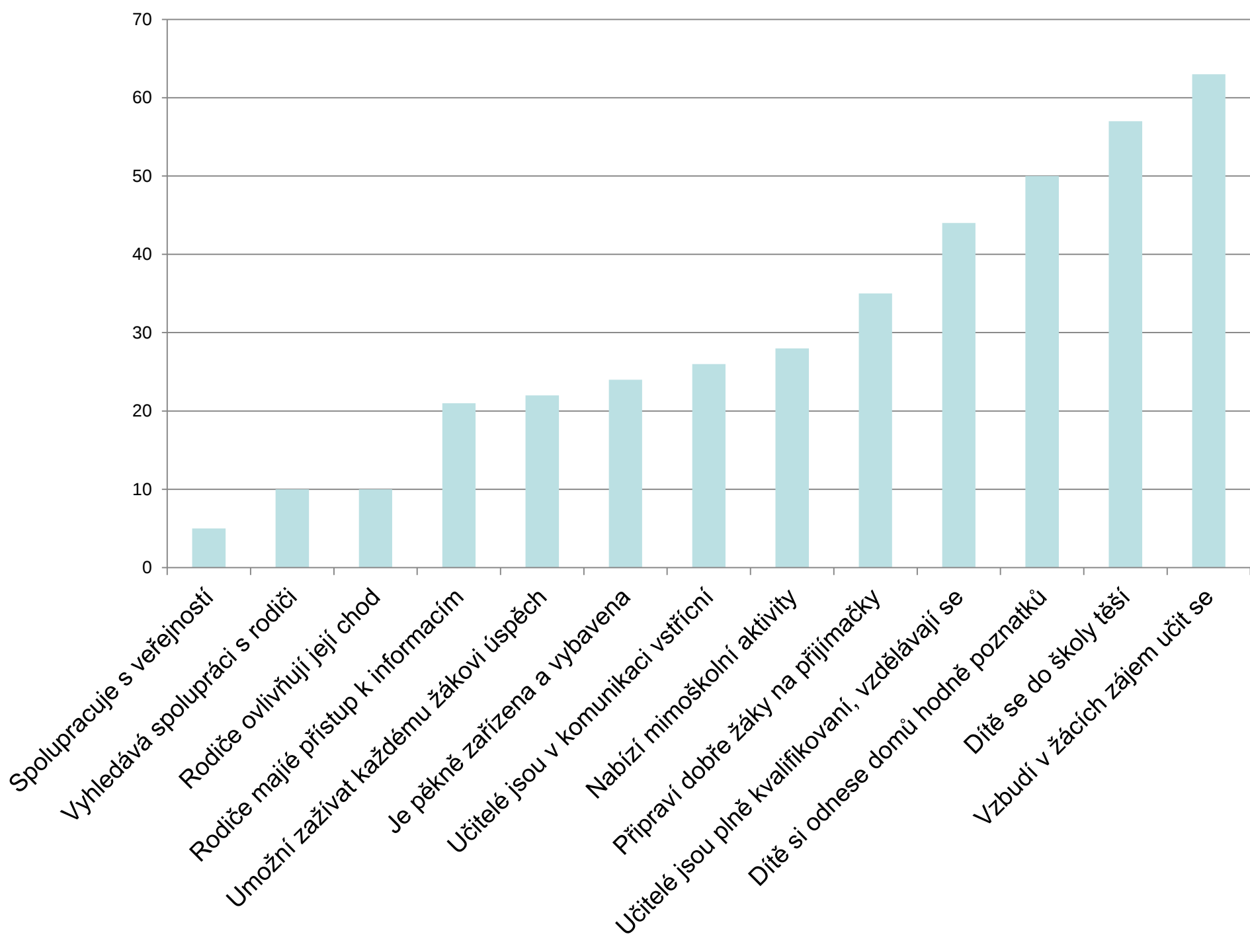
1991

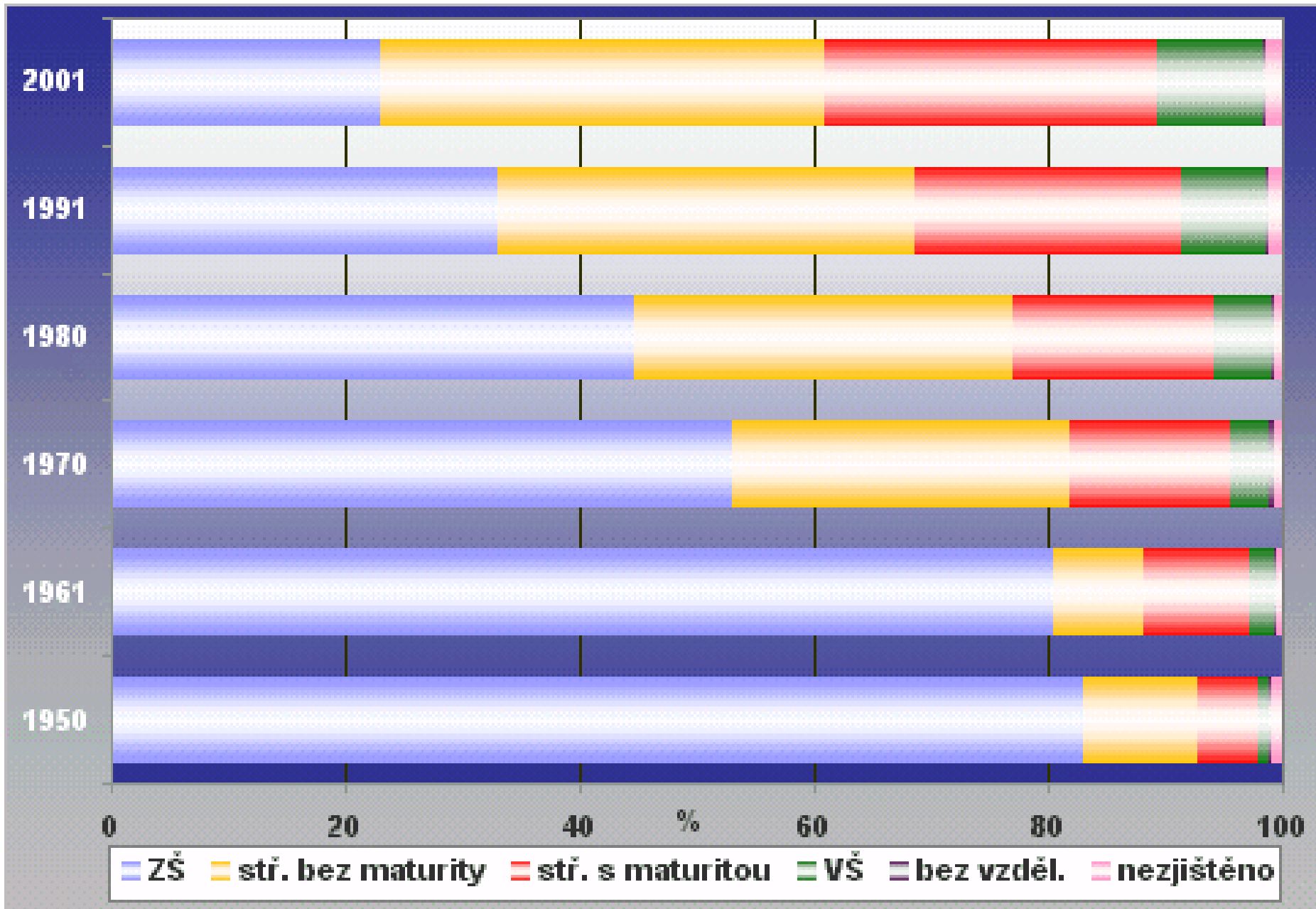

Očekávání od školy

- Silný tlak zvenčí
- Vyvážení progresu a tradice
- Funkce školy a změny jejich chápání
- Přenášení odpovědnosti

Cizí jazyky	6,35	1.-2.
Český jazyk	6,31	1.-2.
Matematika	6,07	3.
ICT	5,79	4.
Zeměpis	5,16	5.
Přírodopis	5,07	6.
Dějepis	4,98	7.
Fyzika	4,89	8.
Chemie	4,77	9.-14.
Výchova ke zdraví	4,72	9.-14.
Etická výchova	4,72	9.-14.
Ekologická výchova	4,7	9.-14.
Občanská výchova	4,64	9.-14.
Tělesná výchova	4,63	9.-14.
Pracovní výchova	4,48	15.
Výtvarná výchova	3,85	16.-17.
Hudební výchova	3,81	16.-17.
Náboženství	2,5	18.

Specifika práce ředitele školy

- Synchronní činnosti
- Politické ovlivňování výkonu funkce
- Osamělost profese
- Aktuální problémy a jejich komunikace partnerům
- Práce se zprostředkovanou informací

... totéž ve škole mateřské

- Míra přímé vyučovací činnosti
- Manažerské výzvy (struktury organizace, chybějící administrativní pracovník)
- Základ celoživotního vzdělávání, zachycení problémových dětí atd. x nepochopení
- Přicházející děti x postoje rodičů
- Legislativa x skutečnost (0. stupeň – nepovinnost)

Současnost

- Strategie 2020+
- Audit vzdělávacího systému (EduIn)
- Kariérový systém ředitele
- Dílčí výsledky (PISA, TALIS 2013 atd...)

Strategie 2020+

- zavést poslední rok předškolního vzdělávání jako povinný
- včasnou diagnostikou potíží dítěte v průběhu předškolního období eliminovat odklady školní docházky
- systematickým posilováním sítě mateřských škol a jejich kapacit vytvářet podmínky pro to, aby každé dítě, jehož zákonní zástupci o to požádají, mohlo být přijato do předškolního vzdělávání
- posilovat výchovnou a vzdělávací funkci předškolní nerodičovské péče o děti; (alternativní formy péče o děti ve věku do zahájení povinné školní docházky, které nemají silné výchovné a vzdělávací poslání (např. dětská skupina), podporovat jen jako dočasnou alternativu do doby dostatečného navýšení kapacit mateřských škol, popř. jiných vzdělávacích institucí
- posilovat spolupráci mezi rodinou a školním prostředím
- cíleně zvyšovat účast na předškolním vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením
- zahájit diskuzi o obsahu vzdělávání učitelů mateřských škol a možném požadavku na jejich vyšší kvalifikaci
- ve spolupráci s ostatními věcně příslušnými resorty navrhnout systémové řešení v oblasti vzdělávání a péče o děti do 3 let

Audit vzdělávacího systému

Silné stránky

- Rozvinutá síť škol (školská infrastruktura)
- Hustá síť institucí vzdělávajících budoucí učitele
- Legislativa, orientace na klíčové kompetence
- Vysoká míra absolventů se SŠ vzděláním
- Dobré výsledky žáků ve srovnávacích šetřeních
- Tradice, historický odkaz ke vzdělanosti

Audit vzdělávacího systému

Slabé stránky

- Podprůměrná úroveň financování
- Nekoncepční řízení, časté změny
- Nerovný přístup ke vzdělávání
- Zastaralá struktura školské soustavy, rezistence vůči změnám
- Problematika VŠ (financování, důsledky boloňského procesu)
- Příprava učitelů
- Neexistence řízení kvality, nesledování výkonnosti systému
- Neschopnost sdílet vizi a udělat z ní téma

Audit vzdělávacího systému

Příležitosti

- Koncepční rozvoj – Strategie 2020, Strategie digitálního vzdělávání
- Tvorba kariérového řádu
- Evropské fondy
- Dosavadní systémové projekty
- Systematická podpora diskuze o vzdělávacích tématech
- Iniciativa zdola, potenciál aktivních rodičů

Audit vzdělávacího systému

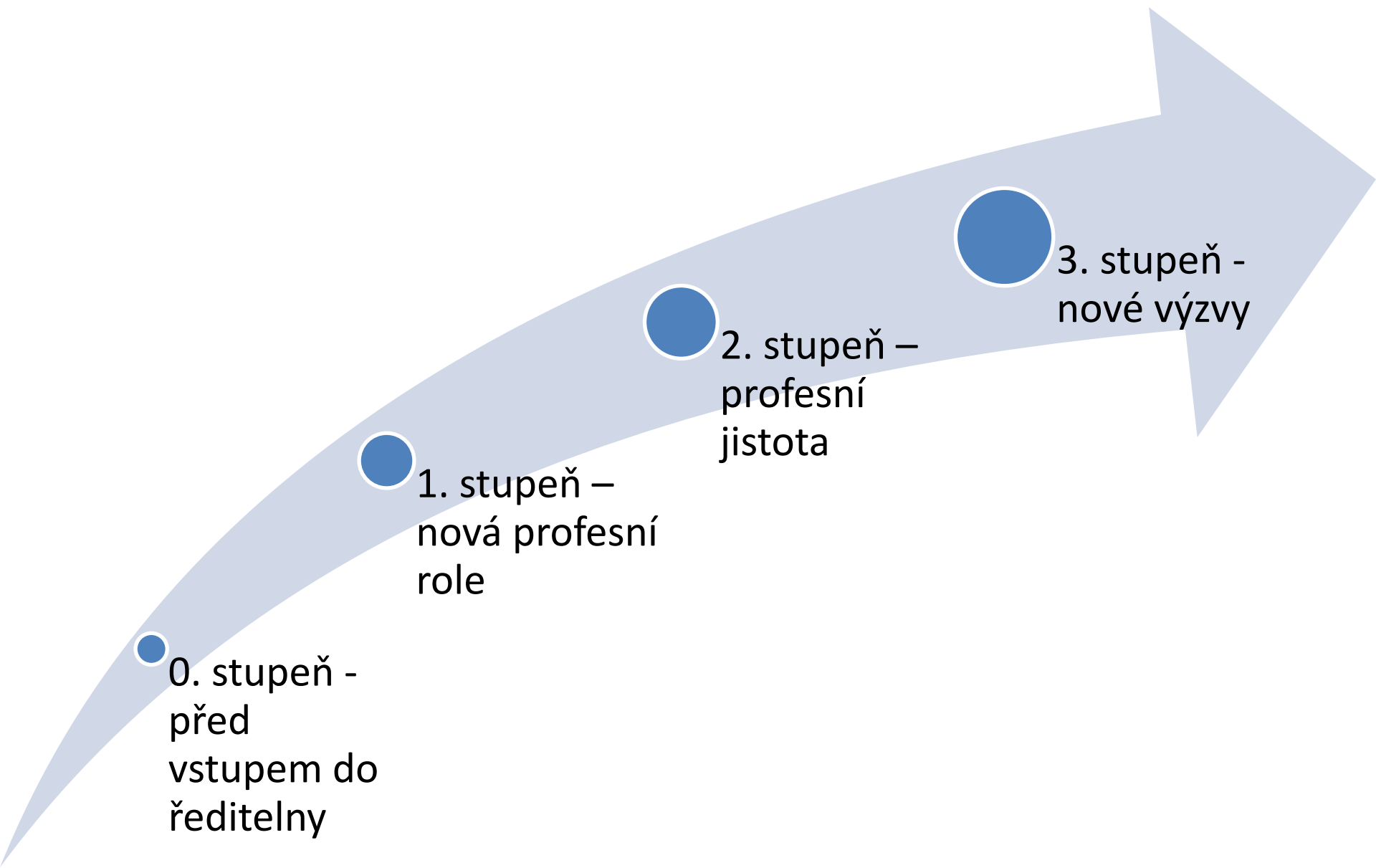
Hrozby

- Zastarávání systému za společenskými požadavky
- Nekoncepčnost řízení systému
- Nepromyšlená regulace učitelství místo jejich stimulace
- Neschopnost integrovat mimoškolní vzdělávání do vzdělávacích výstupů systému
- Rigidní postoje veřejnosti
- Nekompetentnost v rozhodování o zásadních krocích

Kariérový systém

- Nová kompetence ředitele či ředitelky
- Návaznost na KS učitele
- Trendy v oblasti ředitelů škol

10.12.2014

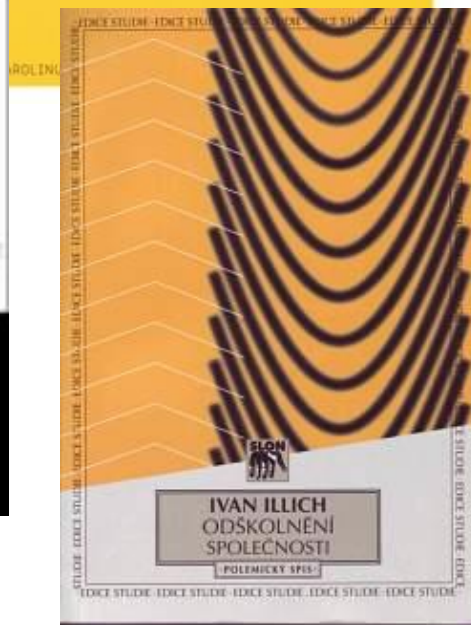

Pozvánka na konferenci

- Modely výchovy dítěte do tří let
- Aula PedF UK v Praze, M. Rettigové 4, Praha
- 09.30 – 17.00

Školství - věc (ne)veřejná?
Názory veřejnosti
na školu a vzdělávání

Poděkování za pozornost

PhDr. Václav Trojan, Ph.D.

vaclav.trojan@pedf.cuni.cz

+420 725362084

www.csm-praha.cz

www.pedf.cuni.cz